

[Niels Westerby.]

mest er de franske storpolitiske forestillinger, som jo afviger en hel del fra de forestillinger, man har i det øvrige Vesteuropa såvel som i USA.

Det var den ene bemærkning, jeg ville gøre, om den store sammenhæng mellem USA og Europa, koncentreret omkring Kennedyrunden, og jeg vil slutte den med at spørge udenrigsministeren: agter regeringen at tage et initiativ, ikke mindst efter de parlamentariske udtalelser, der er faldet i dag?

Jeg må drage den konklusion, at der er en vis skillelinje her i det høje ting. Jeg mener at kunne fastslå, at der i udenrigsministerens redegørelse og i hr. Poul Møllers og hr. Per Federspiels taler var om ikke større tegn så dog begyndende tegn på, at man ønskede, at Danmark foretog i hvert fald mindre skridt i retning af fællesmarkedet, medens jeg forstod på hr. Baunsgaard, hr. Aksel Larsen og hr. Rimstad, at man dér var godt tilfreds med den hidtidige EFTA-linje, nøjagtig som den var blevet lagt.

Jeg tror, man må kunne fastslå efter udenrigsministerens redegørelse — og disse ord er jo blevet vendt og drejet af flere af de ærede ordførere — at der i dette spørgsmål er to muligheder. Hvis man skal læse udenrigsministerens redegørelse som en lovtekst — og det kan man vel godt tillade sig, da udenrigsministeren plejer at veje sine ord på en guldvægt — må man af ordene om, at der senest kan blive tale om en dansk indtræden i fællesmarkedet samtidig med England, og at der senest kan blive tale om forhandlinger med fællesmarkedet fra dansk side samtidig med England, kunne slutte, at dette i alt fald ikke kan ske senere end for Englands vedkommende. På den anden side kan man som en slags modsætning slutte, at der er mulighed for, at der kan blive tale om en dansk tilslutning noget før England, og at der i hvert fald kan blive tale om forhandlinger et stykke tid før England indleder forhandlinger.

Den engelske særtold har belastet EFTA

stærkt og må nærmest siges at være et traktatbrud. Den forestående afskaffelse af denne særtold skal man ikke rose England for, men på den anden side kunne man vel have noteret, at denne særtold var på vej ud af billedet. Når den højtærede udenrigsminister ikke nævner det i sin redegørelse, er det så udtryk for, at regeringen tillægger EFTA mindre betydning?

Vi har i udenrigsministerens redegørelse hørt, at der forestår en lang række forhandlinger med andre EFTA-lande om bedre forhold for Danmarks landbrugsekspport til disse lande. I den forbindelse vil jeg gerne spørge, om den tendens i retning af at tillægge EFTA mindre betydning, man kan spore, kan fortolkes derhen, at den er et led i en trussel over for EFTA-landene for at få et bedre udfald af disse landbrugsforhandlinger.

Jeg mener, der også kan spores andre tegn i den retning, nemlig med hensyn til den berømte deklaration fra 1961, hvori EFTA-landene tilkendegav fuld solidaritet over for hinanden. Da jeg i et større dagblad læste et referat af Bergenmødet, fik jeg det indtryk, at denne deklaration var blevet gentaget med sin fulde vægt, men jeg har senere forstået, at såvel den engelske udenrigsminister som vor egen udenrigsminister klart har givet udtryk for, at en sådan solidaritetserklæring om, at man ikke ville gå ind i fællesmarkedet, hvis ikke alle EFTA-landene havde fået en tilfredsstillende ordning med fællesmarkedet, vil man ikke gentage. Ja, det er oven i købet kommet så vidt, at udenrigsministeren i sin redegørelse i dag siger, at denne erklæring fra 1961 er blevet noget hårdt presset og noget hårdt fortolket. Man har sagt til hinanden: vi vil orientere hinanden under forhandlingerne med fællesmarkedet, når de indledes, og vi vil rådsle med hinanden, men hvert enkelt EFTA-land må stå frit. Udenrigsministeren har i virkeligheden sagt i Bergen, at Danmark må stå frit med hensyn til, hvornår vi vil begynde at forhandle med fællesmarkedet, og hvornår vi eventuelt vil gå ind i fælles-